

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. május 14.

**AUTOMATIKAI
ÉS ELEKTRONIKAI
ISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2020. május 14. 8:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, sablonok, vonalzó, függvénytáblázat használhatók. Az íráshoz kék vagy fekete színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni. Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

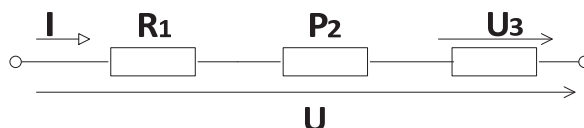
1. Töltse ki a táblázat üres celláit az első oszlopban található minta alapján! Az értékeket normál alakban írja! 4 pont

4,7 μ F	2,2 M Ω	600 mV	30 kW	30 mA
$4,7 \cdot 10^{-6}$ F				

2. Egy $G = 2$ mS vezetőképességű elemet $U = 16$ V villamos feszültségről működtetünk. Mekkora áram jön létre (I)? 3 pont

I =

3. Számítsa ki az alábbi áramkör kapocsfeszültségét (U)! 4 pont
Adatok: $R_1 = 2$ k Ω , $P_2 = 20$ mW, $U_3 = 3$ V, $I = 4$ mA

U =

4. Soros RC áramkörben $R = 0,8$ k Ω és $X_C = 600$ Ω . Mekkora az áramkör váltakozó áramú eredő ellenállása (Z)? 3 pont

Z =

5. Határozza meg annak a párhuzamos rezgőkörnek a jósági tényezőjét (Q_0), amelyben a veszteségi ellenállás $R_V = 5$ k Ω , és az induktív reaktancia $X_{L0} = 62,5$ Ω ! 3 pont

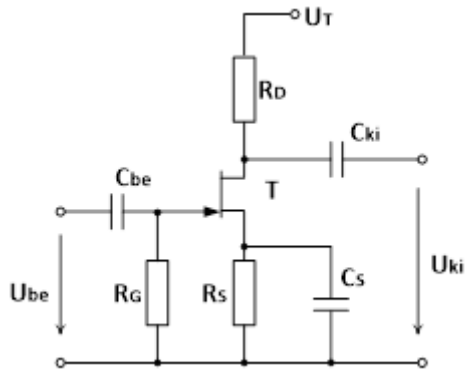
$Q_0 =$

6. Egy ideális kondenzátornak $X_C = 2$ k Ω a kapacitív reaktanciája $f = 5$ kHz frekvencián. Számítsa ki a kondenzátor kapacitását (C)! 4 pont

C =

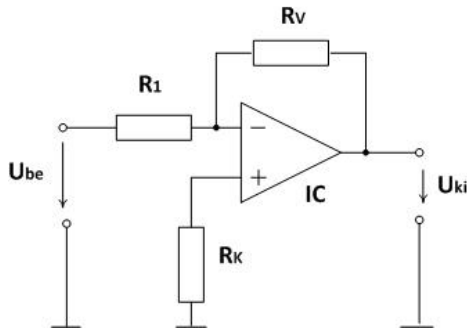
7. Készítsen egy egyfázisú, kétutas, kétütemű egyenirányítót félvezető diódák segítségével! A kapcsoláson tüntesse fel a pufferkondenzátort és a fogyasztót is! 4 pont

8. Adja meg az alábbi erősítőkapcsolás kimeneti ellenállásának (r_{ki}) számítására használt összefüggést! 3 pont

$r_{ki} =$

9. Adja meg az alábbi rajzon látható kapcsolás feszültségerősítés számítására használt összefüggését! 2 pont

$A_U =$

10. Egyszerűsítse a következő logikai függvényt algebrai úton! 4 pont

$$F^3 = A \cdot B \cdot \bar{C} + A \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} + A \cdot C$$

$F^3 =$

11. Töltse ki egy R-S típusú tároló igazságtábláját! 4 pont

S	R	Q^{n+1}
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	

12. Határozza meg a villamos reteszelés fogalmát!

2 pont

.....

.....

.....

.....

Összetett feladatok

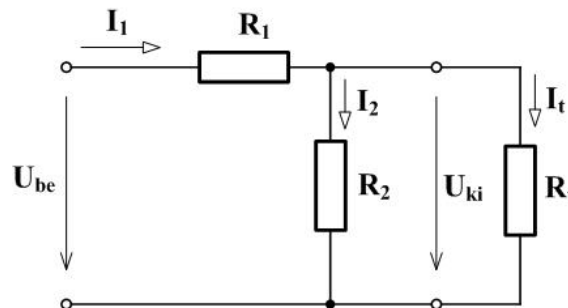
Maximális pontszám: 80

1. feladat

Összesen: 20 pont

Passzív áramkör vizsgálata

Az ábrán egy ohmos ellenállásokból álló feszültségosztó áramkör látható.

Adatok: $R_1 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 3 \text{ k}\Omega$, $R_t = 6 \text{ k}\Omega$, $U_{be} = 10 \text{ V}$

Feladatok:

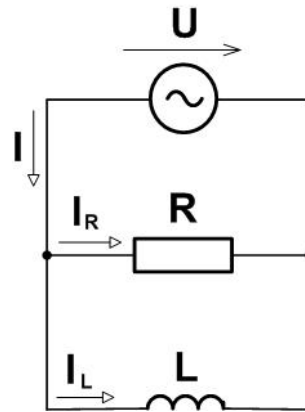
- Határozza meg a feszültségosztó terhelés nélküli kimeneti feszültségét (U_{ki0})!
- Számítsa ki a terhelt feszültségosztó kimeneti feszültségét (U_{ki})!
- Határozza meg a terhelt feszültségosztó áramait (I_1 , I_2 , I_t)!
- Terhelt esetben számítsa ki az osztó ellenállásain fellépő teljesítenyeket (P_1 , P_2)!

2. feladat
Váltakozó áramú hálózat számítása

Összesen: 20 pont

Az alábbi ábra egy ideálisnak tekinthető váltakozó áramú generátorról táplált párhuzamos RL kapcsolást tartalmaz.

Adatok:

$$U = 10 \text{ V}$$

$$X_L = 100 \Omega$$

$$R = 50 \Omega$$

$$f = 100 \text{ Hz (a generátor frekvenciája)}$$

Feladatok:

- Határozza meg a tekercs inuktivitását (L)!
- Számítsa ki a hálózat áramait (I_R , I_L , I)!
- Készítsen a hálózatról arányos vektorábrát, amelyben a feszültség, az áramok és a fázisszög szerepel! (Igényes szabadkézi vázlat is megfelel.)
- Határozza meg az áramkör impedanciáját (Z)! Számítsa ki a feszültség és az eredő áram közötti fázisszög abszolút értékét ($|\varphi|$)!

3. feladat

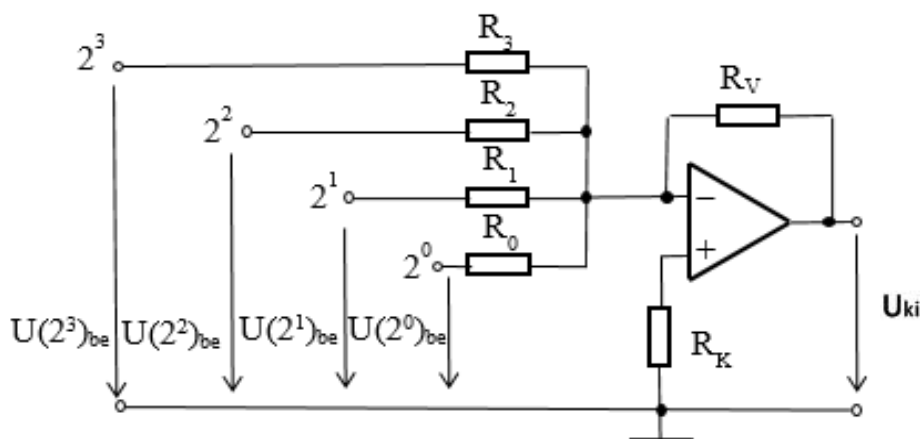
Összesen: 20 pont

Műveleti erősítő kapcsolás jellemzőinek számítása

Az ábrán látható áramkör bemenetére 4 bites bináris számok érkeznek az ábra szerinti súlyozással. Logikai 1-es érték esetén a feszültség $U_{be1} = 3,5 \text{ V}$, logikai 0 esetén $U_{be0} = 0 \text{ V}$. Az R_0 ellenállás értéke $R_0 = 24 \text{ k}\Omega$.

$$R_1 = \frac{R_0}{2}; R_2 = \frac{R_0}{4}; R_3 = \frac{R_0}{8}$$

Ha a bemenetre 0-0-0-1 (decimálisan 1) értéket kapcsolunk, a kimeneten $U_{ki} = -0,7 \text{ V}$ mérhető. Végezze el a feladatokban előírt számításokat! A műveleti erősítő és a meghajtó áramkörök ideálisnak tekinthetők.

Feladatok:

- Határozza meg a visszacsatolt erősítést a 2^0 helyi értékre vonatkozóan ($A_{UV}(2^0)$), és számítsa ki a visszacsatoló ellenállás értékét (R_V)!
- Számítsa ki a többi helyi értékhez tartozó ellenállások értékét! (R_3 ; R_2 ; R_1)!
- Számítsa ki a kompenzáló ellenállás értékét (R_K)!
- Számítsa ki a maximális kimeneti feszültség értékét ($U_{ki\max}$) 1-1-1-1 meghajtás esetén!
- Határozza meg az R_V ellenállás terhelhetőségét ($P_{V\max}$)!
- Nevezze meg a kapcsolást!

4. feladat
Logikai függvény megvalósítása

Összesen: 20 pont

Valósítsa meg az előírt kapuáramkörökkel az alábbi igazságtáblázatával megadott négyváltozós logikai függvényt! „A”-²³ súlyozású függvényváltozó. A változók csak ponált formában állnak rendelkezésére.

A	B	C	D	F ⁴
0	0	0	0	0
0	0	0	1	0
0	0	1	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	0	0
0	1	0	1	1
0	1	1	0	0
0	1	1	1	1
1	0	0	0	0
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	0	1	1	1
1	1	0	0	1
1	1	0	1	1
1	1	1	0	0
1	1	1	1	1

Feladatok:

- Írja fel a függvény sorszámos diszjunktív és sorszámos konjunktív alakját!
- Ábrázolja a függvényt grafikusán!
- Olvassa ki a legegyszerűbb diszjunktív alakot!
- Valósítsa meg a függvényt ÉS-VAGY-INVERTER rendszerben!
- Kiemeléssel alakítsa a függvényt kétbemenetű NAND kapukkal megvalósítható formára, és rajzolja fel a kapcsolást!

	feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
Egyszerű rövid feladatok (elektrotechnika, elektronika, irányítástechnika témakörből)	1.	4		40	
	2.	3			
	3.	4			
	4.	3			
	5.	3			
	6.	4			
	7.	4			
	8.	3			
	9.	2			
	10.	4			
	11.	4			
	12.	2			
Összetett feladatok (elektrotechnika, elektronika témakörből)	1.	20		80	
	2.	20			
	3.	20			
	4.	20			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				120	

_____

dátum

_____

javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Egyszerű rövid feladatok		
Összetett feladatok		

_____

dátum

_____

dátum

_____

javító tanár

_____

jegyző